

QORTI ĊIVILI - PRIM'AWLA

**Onor. Imħallef Dr. Neville Camilleri
B.A., M.A. (Fin. Serv.), LL.D., Dip. Trib. Eccles. Melit.**

Numru: 3

Rikors Maħluf Numru 1095/2019 NC

Kunsill Malti għax-Xjenza u t-Teknoloġija

vs.

Access UK Limited

Illum is-sitta (6) ta' Lulju 2022

Il-Qorti,

Regħhet rat ir-Rikors tas-soċjeta' konvenuta Access UK Limited (*a fol. 302 et seq.*) ippreżzentat fit-2 ta' Marzu 2022 fejn talbet is-segwenti:

"Għaldaqstant għar-raġunijiet suesposti s-soċjeta' esponenti titlob bir-rispett u bl-aktar umilta' lil din l-Onorabbli Qorti toġġgħobha:

1. *Tiddeċiedi u tiddikjara illi Ċ-Certifikat datat 7 ta' Awissu 2020 għandha mankanzi serji li jikkostitwixxu ghelt fil-forma rekwizita u/jew li n-notifika li saret fil-24 ta' Lulju 2020 ma saritx in konformita mal-Artikolu 7(2) tar-Regolament 1393/2007 u jew li huma nulli u li għalhekk s-socjeta' konvenuta ma għietx validament w/debitament notifikata bir-Rikors promotur datat 13 ta' Novembru 2019; jew*
2. *Fin-nuqqas, tiddeċiedi u tiddikjara illi s-socjeta' konvenuta għandha raġuni valida li timmerita l-purgazzjoni tal-kontumaċja tagħha u li għandha tiġi permessa tippreżenta r-risposta ġuramentata tagħha fiziż-żmien prefiss mill-Qorti.”*

Rat id-dokumenti eżebiti u l-atti proċesswali kollha ta' dan il-każ.

Rat id-Digriet tagħha tat-8 ta' Marzu 2022 (*a fol. 332*) fejn il-Qorti ordnat notifika tar-Rikors lill-kontro-parti bi żmien għaxart (10) ijiem għar-Risposta.

Rat ir-Risposta tal-attur Il-Kunsill Malti għax-Xjenza u t-Teknoloġija (*a fol. 333 et seq.*) ippreżentata fit-23 ta' Marzu 2022.

Semgħet, fis-seduta tas-17 ta' Mejju 2022, is-sottomissjonijiet finali (*a fol. 339 et seq.*) dwar ir-Rikors hawn fuq imsemmi.

Ikkunsidrat

Illi qabel il-Qorti tghaddi sabiex tagħmel il-konsiderazzjonijiet tagħha fir-rigward ta' dak mitlub fir-Rikors promutur, il-Qorti tinnota li jkun opportun li l-ewwel issir riferenza għas-segwenti:

- fit-13 ta' Novembru 2019 il-Kunsill attur intavola l-kawża odjerna permezz ta' Rikors Maħluf (*a fol. 1 et seq.*) kontra s-socjeta' konvenuta Access UK Limited;
- mic-Ċertifikat (Dok. “AS 1” – *a fol. 54*) datat 7 ta' Awissu 2020 u ppreżentat f'din il-kawża fit-2 ta' Ottubru 2020 mill-Avukat

tal-Istat jingħad li fl-24 ta' Lulju 2020 is-soċjeta' konvenuta giet notifikata b'dawn il-proċeduri;

- is-soċjeta' konvenuta baqghet ma ppreżentatx ir-Risposta Maħlufa tagħha;
- fis-seduta tad-19 ta' Novembru 2020 (*a fol. 55*) din il-Qorti diversament preseduta ddikjarat li s-soċjeta' konvenuta Access UK Limited kienet ser titqies li tinsab fi stat ta' kontumaċja;
- fis-seduta tal-14 ta' Lulju 2021 (*a fol. 69*) deher konsulent legali għas-soċjeta' konvenuta ghall-ewwel darba;
- permezz ta' Rikors (*a fol. 288 et seq.*) ippreżentat mis-soċjeta' konvenuta fis-17 ta' Novembru 2021, is-soċjeta' konvenuta talbet li tingħata permess sabiex tressaq Rikors fir-rigward ta' ġustifikazzjoni sabiex tispurga l-istat ta' kontumaċja tagħha, liema Rikors ġie milqugħ fis-seduta tad-19 ta' Jannar 2022 (*a fol. 299*);
- fit-2 ta' Marzu 2022 is-soċjeta' konvenuta ppreżentat Rikors (*a fol. 302 et seq.*) li dwaru qed jingħata dan il-provvediment finali.

Ikkunsidrat

Illi fir-Rikors tagħha (*a fol. 302 et seq.*), is-soċjeta' konvenuta Access UK Limited tishħaq li:

- il-proċedura ta' notifika ma saritx b'mod korrett minħabba li ċ-Certifikat ta' notifika huwa difettuż;
- il-kontumaċja hija ġustifikata minħabba ċirkostanzi relatati mal-pandemija tal-Covid-19;
- hemm anomalija legali riżultanti mir-rekwiżiti legali Maltin fl-ambitu tan-notifika.

Illi, fir-Risposta tiegħu (*a fol. 333 et seq.*), il-Kunsill attur wieġeb li:

- is-soċjeta' konvenuta akwixxiet għall-kontumaċja u dana peress li deher għaliha konsulent legali għal numru ta' seduti mingħajr ma tressqet l-ebda ġustifikazzjoni f'dan ir-rigward;
- il-kwistjoni dwar il-pandemija tal-Covid-19 ma hijex valida u li għaldaqstant ma hemmx lok li l-ġustifikazzjoni tal-kontumaċja għandha tintlaqa' ;
- la darba n-notifika saret b'mod korrett ma japplikawx l-Artikoli fuq notifika fil-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Ikkunsidrat

Illi l-Qorti ser tibda billi tistħarreg l-ewwel argument imressaq mill-Kunsill attur u čioe' l-argument relatat mal-akwixxenza tal-istat tal-kontumaċja.

Is-Soċjeta' Konvenuta Akwixxiet Għal Kontumaċja U Dan Peress Li L-Konsulent Legali Tagħha Deher Għal Numru Ta' Seduti Mingħajr Ma Tressqet L-Ebda ġustifikazzjoni F'Dan Ir-Rigward:

Illi l-Kunsill attur isostni li minħabba li l-konsulent legali tas-soċjeta' konvenuta attenda għas-seduta tal-14 ta' Lulju 2021 (*a fol. 69*) u għas-seduta tal-14 ta' Ottubru 2021 (*a fol. 70*) mingħajr ma l-istess soċjeta' konvenuta ppruvat tiġġustifika l-kontumaċja tagħha b'hekk, skont il-Kunsill attur, is-soċjeta' konvenuta aċċettat dan l-istat u għalhekk ma tistax issa tipprova tressaq il-ġustifikazzjoni in kwistjoni.

Illi, kif ingħad aktar 'il fuq, filwaqt li mill-atti processwali jirriżulta li l-ewwel darba li deher xi ħadd għas-soċjeta' konvenuta kien fis-seduta tal-14 ta' Lulju 2021 (*a fol. 69*) fejn deher Dr. Michael Agius ghall-istess soċjeta', kien biss fis-17 ta' Novembru 2021 li s-soċjeta' konvenuta ppreżzentat Rikors (*a fol. 288 et seq.*) fejn talbet il-permess sabiex tressaq Rikors fejn tiġġustifika l-kontumaċja tagħha. Dan ifisser li s-soċjeta' konvenuta damet erba' xhur qabel ma ressquet ir-

Rikors tagħha. F'ċirkostanzi simili iżda aktar estremi, il-Qorti tal-Appell fis-sentenza mogħtija minnha fis-27 ta' Jannar 2017 fil-kawża fl-ismijiet **Multigas Limited vs. Cherubino Limited** (Numru 1033/11) ikkonfermat sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Prim'Istanza li kienet ċaħdet talba simili minħabba li l-każ kien jinsab mħolli għas-sentenza.

Illi l-Qorti tinnota li Artikolu 158(10) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta ma jistabilixxi l-ebda terminu u lanqas jagħti indikazzjoni ta' meta l-parti li hija kontumači għandha tressaq il-ġustifikazzjoni tagħha. Il-Qorti tinnota li fis-seduta tat-23 ta' Novembru 2021 (*a fol. 297*), il-Kunsill attur kien iddikjara li ma kellux aktar provi xi jressaq u għalhekk strettament li kien jifdal kienu s-sottomissjonijiet finali u konsegwentement iċ-ċirkostanzi ta' dan il-każ għadhom ma laħqux is-sitwazzjoni estrema bħal dik fis-sentenza hawn fuq imsemmija.

Illi dwar rinunzja ta' dritt il-ġurisprudenza nostrana titlob li tali rinunzja tkun dikjarata esplicitament. F'dan ir-rigward il-Qorti tagħmel riferenza għas-sentenza mogħtija fit-23 ta' Novembru 2017 fil-kawża fl-ismijiet **Concrete Mix Limited vs. L-Avukat Dottor Aldo Vella noe et** (Numru 801/2013) fejn din il-Qorti diversament preseduta qalet is-segwenti dwar ir-rinunzja ta' dritt:

"In linea ta' princiċju ġenerali, il-Qorti tal-Appell Inferjuri fid-deċiżjoni tagħha fl-ismijiet Dr. Tim Ellis vs L-Awtorita' ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar tat-2 ta' Ottubru 2012 irriteniet illi:

"Jiġi rilevat li l-akkwixenza, jew ir-rinunzja ta' dritt, għandha f'kull okkażjoni tkun skjetta u inekwivoka. Kif spjegat il-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili b'sentenza tagħha tal-14 ta' Dicembru 2004 fl-ismijiet Henri Rizzo noe et vs. Victor Ragonesi et (1677/1977):

"F'materja ta' rinunzja ta' dritt hija ġurisprudenza stabbilita li din għandha tirriżulta b'mod ċar u univoku li ma jħalli ebda

dubju dwar l-intenzjoni tal-parti rinunzjanti. Ĝie ritenut: "Ir-rinunzji huma di stretto diritto, u għandhom jirriżultaw minn fatti assolutament inkonċiljabbli ma' konservazzjoni tad-dritt, u li juru l-volonta' preciża ta' rinunzja. Quindi ma jistax jiġi konkluż illi jkun hemm rinunzja taċita jekk mill-provi ma jkunx hemm indizzji cari u assoluti li l-volonta' tal-persuna jew persuni tbiddlet. Għandu jsegwi minn dan kollu li jekk il-indizji u l-fatti jħallu dubju dwar il-volonta' tal-persuna, dan għandu jittieħed kontra l-eżistenza tar-rinuzja" [PA Alfred Cauchi vs. Joseph Xuereb - 09.10.2003;] "La rinunzja non si presume e deve essere concludentemente provata; se è tacita, deve sorgere da un fatto chiaro ed evidente, che includa necessariamente la intenzione di rinunciare, e che non possa prestarsi ad altre interpretazioni, o ingenerare qualche dubbio sulla intenzione del rinunziante." [App. Chappelle vs. Caruana Gatto - 17.06.1898]."

Hekk ukoll il-Qorti tal-Appell fil-każ **L-Awtorita' tad-Djar vs. Felicia Cutajar** tal-25 ta' Novembru 2011 qalet illi:

"Fis-sistema legali tagħna dawn iċ-ċirkostanzi ta' fatt iridu juru, pero', l-intenzjoni tal-parti li tagħti l-kunsens. Hekk, fil-kuntest ta' rinunzja taċita, kuncett simili għal dak issa trattat, intqal li biex jista' jingħad li dak li jkun ta l-kunsens tiegħu b'mod tacitu, jeħtieġ żewġ elementi; fatti assolutament inkonċiljabbli mal-konservazzjoni tad-dritt, u li juru, mingħajr dubbju, l-intenzjoni ta' dak li jkun li jirrinunzja għad-drittijiet tiegħu. Hekk, fil-kawża Sammut et v. Azzopardi, deċiżha minn din il-Qorti fid-29 ta' Novembru, 1993, intqal b'mod car li l-kunsens taċitu jrid "il-volonta' preciża li d-dritt qed jiġi abbandunat u, li l-fatt huwa assolutament inkonċiljabbli mal-konservazzjoni tad-dritt"."

Illi wara li l-Qorti fliet l-atti proċesswali ta' din il-kawża tinnota li ma sabet l-ebda indikazzjoni esplicita' li biha tkun tista' tqis li s-soċjeta' konvenuta rrinuzjat għad-dritt tagħha li tipprova tiġġustifika l-kontumaċċa tagħha. Għal dawn ir-raġunijiet, din l-eċċeżżjoni ser tīgi miċħuda.

Illi l-Qorti sejra issa tgħaddi sabiex tistħarreg il-punti mqajjma mis-soċjeta' konvenuta Access UK Limited fir-Rikors tagħha hawn fuq imsemmi.

Ikkunsidrat

Il-Proċedura Ta' Notifika Ma Saritx B'Mod Korrett Minħabba Li Ċ-Certifikat Ta' Notifika Huwa Difettuż:

Illi taħt din il-kawżali s-soċjeta' konvenuta targumenta li:

- iċ-Ċertifikat ta' notifika (Dok. "AS 1" – a fol. 54) huwa null; u
- l-Agenzija Ingliża li tircievi n-notifikasi naqset milli tinnotifikasi s-soċjeta' konvenuta fi żmien xahar minn mindu waslu għandha d-dokumenti u pproċediet bin-notifikasi mingħajr l-istruzzjonijiet tal-Avukat tal-Istat.

Illi l-Qorti ser tibda billi tistħarreg l-ewwel punt imqajjem mis-soċjeta' konvenuta Access UK Limited fejn tilmenta li minħabba li fiċ-Ċertifikat mibghut mill-Agenzija Ingliża din ta' l-ahħar ma mmarkatx il-kaxxa bin-numru tlettax (13), fejn kellha turi li n-notifikasi ma saritx fi żmien xahar, u b'hekk skont hi ċ-Ċertifikat huwa null.

Illi l-Qorti tinnota li l-kwistjonijiet dwar il-validita' ta' notifikasi huma distinti mill-proċeduri ta' ġustifikazzjoni ta' kontumaċja. F'dan ir-riġiward, il-Qorti tirreferi għas-sentenza mogħtija fit-12 ta' Lulju 2019 fl-ismijiet **HSBC Bank Malta plc vs. Standard Chartered Bank Limited** (Numru 365/16) fejn il-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) qalet is-segwenti:

"13. Illi l-Qorti tgħid minnufih li jekk kemm-il darba wieħed jitkellem dwar jekk in-notifikasi hijiex valida, allura ma jibqax iż-żejed il-każ li wieħed jitkellem ukoll dwar il-jedd li jneħħi l-kontumaċja, għaliex notifikasi invalida, jew *nuqqas* ta' notifikasi skond il-ligi, ma tagħti qatt bidu għaż-żmien li jimxi kontra l-persuna li, fil-fatt, ma tkun ġiet notifikata

qatt. Wieħed ma jistax jaqa' kontumači jekk mhux wara li jkun gie validament notifikat bir-Rikors Maħluf. Għalhekk, huwa biss f'każ li jirriżulta li hemm notifika valida li wieħed jgħaddi biex jgħarbel jekk il-kontumaċja li sseħħ tkunx waħda ġustifikabbli jew inkella waħda ta' htija. Min-naħha l-oħra, notifika li tkun saret sewwa ma tfissirx li l-imħarrek ma jibqagħlux mod kif jiġi-għustifika l-kontumaċja tiegħi.¹

[...]

15. Illi l-atti tal-kawża juru li kien hemm notifika għaliex skond ir-Regolament relattiv, iċ-ċertifikat li jintbagħat lill-awtorita' kompetenti (l-agħażja li tibgħat) jikkostitwixxi prova ta' dak li jindika.² Fil-każ partikolari, din il-Qorti tqis li f'materja teknika bħalma hija l-kwestjoni tas-siwi ta' notifika, ikollha ssegwi fedelment dak li tgħid il-ligi tal-proċedura. Minbarra dan, fejn xi parti tqajjem il-kwestjoni tas-siwi tan-notifika, dan ma għandhiex tagħmlu billi tiprova tiġi-għustifika l-kontumaċja, imma bit-tressiq ta' proċediment speċifiku biex jattakka s-siwi tan-notifika li tkun tirriżulta mill-atti tal-kawża.”

Illi fuq l-istess punt fis-sentenza mogħtija fis-7 ta' Mejju 2004 fil-kawża fl-ismijiet **Jesmond Sacco et vs. Concetta Charles et** (Numru 5/2003/1), il-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) qalet is-segwenti:

“Kif ingħad fis-sentenza tal-Qorti ta' l-Appell tat-22 ta' Novembru 1989 fil-kawża fl-ismijiet **“Emanuel Stellini - vs. - Carlo Vella et”**, “il-kwestjoni tan-nullita' tan-notifika ‘de quo’ u l-kontumaċja tal-konvenut huma żewġ kwestjonijiet differenti. Infatti kieku n-notifika taċ-ċitazzjoni kienet nulla l-appellant ma kienx jista’ jkun meqjus li kien kontumaċi u l-

¹ App. Ċiv. 12.12.1975 fil-kawża fl-ismijiet **Paul Grixti vs. Direttur tax-Xogħlijet Pubblici** (mhix pubblikata).

² Art. 10 u 19 tar-Reg 1393/2007 KE.

kawża ma kienetx tista' timxi l-quddiem qabel ma l-konvenut jigi notifikat mill-ġdid skond il-ligi"."

Illi fuq dan il-punt biss l-argument hekk kif imressaq mis-soċjeta' konvenuta jistħoqqlu jigi miċħud. Minkejja dan, il-Qorti sejra tistħarreg il-punti l-oħra mqajjma mis-soċjeta' konvenuta.

Iċ-Ċertifikat Tan-Notifika Huwa Null:

Illi dwar il-validita' taċ-Ċertifikat, is-soċjeta' konvenuta tirreferi għal sentenza mogħtija mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fis-26 ta' Novembru 2020 fil-kawża fl-ismijiet **Nuovi Cantieri Apuania Spa vs. Featherstar Limited** (Numru 903/2019). Il-Qorti, filwaqt li tinnota li s-sentenza msemmija għiet appellata tant li fit-28 ta' April 2021 il-Qorti tal-Appell ikkonfermat is-sentenza mogħtija mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili, tinnota wkoll li n-nuqqasijiet fiċ-Ċertifikat msemmi fil-kawża in kwistjoni kienu nuqqasijiet ferm aktar importanti minn nuqqasijiet riskontrati fil-każ odjern. Dawn in-nuqqasijiet fiċ-ċirkostanzi tar-Regolament li huma kienu naxxenti minnu, u dana fir-rigward tas-sentenza msemmija mis-soċjeta' konvenuta, seta' kellhom impatt ferm sostanzjali fuq il-proċess. Minn naħa l-oħra, fil-fehma tal-Qorti, in-nuqqas li tīgi mmarkata l-kaxxa bin-numru tlettax (13) fiċ-Ċertifikat ta' din il-kawża ma jħalli l-ebda impatt fuq il-kapaċita' tas-soċjeta' konvenuta li tressaq id-difiża tagħha fil-ħin.

Illi, għalkemm fuq nuqqas differenti u ciòe fuq in-nullita' tan-notifika minħabba n-nuqqas ta' l-Anness II, liema anness skont din il-Qorti huwa ferm aktar importanti mill-kaxxa bin-numru tlettax (13) fiċ-Ċertifikat tan-notifika minħabba li fih istruzzjonijiet intiżi sabiex jiggwidaw il-persuna li qed tīgi notifikata, il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea fis-sentenza mogħtija fis-6 ta' Settembru 2018 fl-ismijiet **Catlin Europe SE vs. O.K. Trans Praha spol. s r.o.** (Numru C-21/17) qalet is-segwenti:

"48. Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal, għandu għaldaqstant jīġi konkluż li n-natura obbligatorja u sistematika tal-użu tal-formola standard li tidher fl-Anness II tar-Regolament

Nru. 1393/2007 tapplika bl-istess mod għan-notifika jew għall-komunikazzjoni tal-ordni ta' ħlas Ewropea u flimkien magħha, it-talba ta' ordni.

49. Għal dak li jirrigwarda t-tieni aspett tad-domanda magħmula, relativ għall-konseġwenzi li jirriżultaw min-nuqqas ta' osservanza ta' dan l-obbligu, hija ġurisprudenza stabbilita li jekk il-formola standard li tinsab fl-Anness II tar-Regolament Nru. 1393/2007 ma tigħix meħmuża, dan la jiusta' jwassal għan-nullita' tal-att li għandu jkun innotifikat jew ikkomunikat u lanqas għan-nullita' tal-proċedura tan-notifika jew ta' komunikazzjoni, peress li tali konseġwenza ma tkunx kompatibbli mal-ghan imfitteż minn dan ir-Regolament, li jikkonsisti f'li jipprevedi metodi ta' trażmissjoni direttu, rapida u effikaċi bejn l-Istati Membri tal-atti f'materja cívili u kummerċjali (sentenza tat-2 ta' Marzu 2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, punt 57 u l-ġurisprudenza ċċitata)." [emfazi miżjud]

Illi għaladbarba skont il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea n-nuqqas ta' Anness II ma jwassalx għan-nullita' tan-notifika, il-Qorti tinnota li daqstant ieħor in-nuqqas li tīgħi mmarkata l-kaxxa bin-numru tlettax (13) fiċ-Ċertifikat in kwistjoni ma għandhiex twassal għan-nullita' ta' din in-notifika.

Illi għalhekk sa fejn l-argument imressaq mis-soċjeta' konvenuta huwa bbażat fuq il-validita' taċ-Ċertifikat, din ser tīgħi miċħuda.

L-Agenzija Ingliza Li Tirċievi Naqset Milli Tinnotifikasi S-Soċjeta'
Konvenuta Fi Żmien Xahar Minn Mindu Waslu Għandha D-
Dokumenti U Pproċediet Bin-Notifikasi Mingħajr L-Istruzzjonijiet
Tal-Avukat tal-Istat:

Illi s-soċjeta' konvenuta tilmenta mill-fatt li l-Agenzija li tirċievi ghaddiet għall-faži stabbilita taħt Artikolu 7(2)(b) tar-Regolament (UE) Numru 1393/2007 qabel ma ġiet mitluba mill-Avukat tal-Istat ta' Malta. Il-Qorti hija tal-fehma li jkun opportun li f'dan l-istadju

ssir riferenza għal dak li jiddisponi Artikolu 7 tar-Regolament imsemmi. Dan l-Artikolu jaqra hekk:

- “1. L-ażenċija li tirċievi għandha tinnotifika d-dokument hi stess jew tqabba l'il min jinnotifikah skond il-ligi ta’ l-Istat Membru indirizzat jew permezz ta’ metodu partikolari mitluba mill-ażenċija li tibgħat, ħlief jekk dak il-metodu ma jkunx kompatibbli mal-ligi ta’ dak l-Istat Membru.
- 2. L-ażenċija li tirċievi għandha tieħu l-passi kollha meħtieġa biex twettaq is-servizz tad-dokument malajr kemm jiista’ jkun, u jkun xi jkun il-każ, fi żmien xahar minn mindu jkun wasal għandha. Jekk ma jkunx possibbli li s-servizz jitwettaq fi żmien xahar mill-wasla tad-dokument, l-ażenċija li tirċievi għandha:
 - (a) immedjatamente tinforma lill-ażenċija li tibgħat permezz taċ-ċertifikat fil-formola standard li tinsab fl-Anness I, li għandha titfassal taħt il-kondizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 10(2); u
 - (b) tkompli tieħu l-passi kollha meħtieġa biex tinnotifika d-dokument, sakemm ma jkunx indikat mod ieħor mill-ażenċija li tibgħat, meta jkun jidher li s-servizz mhux se jkun possibbli li jitwettaq f’perijodu ta’ żmien ragonevoli.”

Illi, bil-kontra ta’ dak li qed tgħid is-soċjeta’ konvenuta, minn qari ta’ dan l-Artikolu, il-Qorti ma tarax li l-ażenċija li tirċievi kellha xi obbligu li tistenna struzzjonijiet minn naħha tal-Avukat tal-Istat Malti sabiex tkompli bil-proċess ta’ notifika, wara li ma kienx irnexxiela tinnotifika lis-soċjeta’ konvenuta fi żmien xahar.

Illi mid-diċitura tal-Artikolu in kwistjoni l-ażenċija li tirċievi Ingliza kellha żewġ obbligi:

- li tinforma permezz ta' formola standard lill-Aġenzija Maltija dwar il-fatt li ma rnexxilie ix tinnotifika l-parti interessata fi żmien xahar; u
- l-istess Aġenzija li tirċievi tkompli bil-proċess ta' notifika u dana mingħajr ma jissemma xi obbligu li għandha tistenna xi struzzjonijiet mill-Aġenzija li tibgħat.

B'hekk jirriżulta li l-proċess ta' notifika jieqaf biss jekk l-Aġenzija li tibgħat titlob li dan il-proċess għandu jieqaf u mhux bil-kontra, kif qed tallega s-soċjeta' konvenuta. Fi kliem ieħor, l-Aġenzija li tirċievi ma għandhiex għalfejn tistenna minn għand l-Aġenzija li tibgħat sabiex tkun tista' tkompli bil-proċess ta' notifika. Għalhekk jidher ċar li jinkombi wkoll fuq l-Aġenzija li tirċievi li tkompli tipprova twettaq il-proċess ta' notifika u huwa biss jekk l-Aġenzija li tibgħat titlob li l-proċess jitwaqqaf, li l-Aġenzija li tirċievi għandha tiddeżisti milli tkompli mill-proċess ta' notifika. Dan jirriżulta b'mod ċar mill-fraži "*tkompli tieħu l-passi kollha meħtieġa biex tinnotifika d-dokument*" liema fraži tigi segwita mill-fraži "*sakemm ma jkunx indikat mod ieħor mill-aġenzija li tibgħat*". Konsegwentement, in vista ta' dak kollu li ngħad f'dan ir-rigward, anke dan l-argument ser jiġi miċħud.

Il-Kontumaċċa Hija ġustifikata Minħabba Ċ-Ċirkostanzi Relatati Mal-Pandemja Tal-Covid-19:

Illi s-soċjeta' konvenuta tittenta tiggħustifika l-kontumaċċa tagħha billi tishaq li minħabba l-Covid-19 u r-restrizzjonijiet li għabet magħha, is-soċjeta' konvenuta kellha waqt il-lockdown fl-Ingilterra twettaq arrangamenti sabiex il-posta xorta tkun tista' tigi pprocessata. Dawn l-arrangamenti kienu bażikament ftehim mal-fergħa tal-posta sabiex il-korrispondenza tas-soċjeta' konvenuta tinżamm fil-fergħa ta' din il-posta b'dana li minn Mejju 2020 il-quddiem, l-impiegati tas-soċjeta' konvenuta kienu jmorrū l-posta kull nhar ta' Erbgħa jiġbru l-ittri u jgħaddu kopja ta' dawn l-ittri lid-dipartimenti relattivi fi ħdan l-istess soċjeta' konvenuta (*a fol. 321*).

Illi dwar din il-ġustifikazzjoni, il-Qorti tagħmel riferenza għal prinċipji li jridu jiġu sodisfatti sabiex tīgi ġgustifikata l-kontumaċja u f'dan ir-rigward issir riferenza għas-sentenza mogħtija fis-27 ta' Frar 1995 fl-ismijiet **Joseph Naudi Montalto noe vs. Emmanuel Xuereb** (Volum 79 (1995) p. 3 p. 1214) fejn il-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili qalet is-segwenti:

"Illi l-prinċipji li jirregolaw il-materja ta' ġustifikazzjoni tal-kontumaċja gew migbura fil-kawża **Vittorio Cassar vs. Carmelo Vassallo** deċiżha mill-Qorti ta' l-Appell fid-29 ta' Mejju, 1937 (Vol. XXIX p.l p.1581 - ara wkoll **Paul Grixti vs. Direttur Xogħliljet Pubblici** deċiż mill-Qorti ta' l-Appelli Ċivili fit-12 ta' Dicembru, 1975 li tirreferi għall-istess prinċipji). Dawn il-prinċipji huma:

1. Il-kontumaċja ma tistax tīgi ritenuta ġustifikata jekk kienet volontarja;
2. Anqas tista' tīgi ġustifikata jekk kienet almenu kolpuża;
3. Biex ikun hemm lok għall-ġustifikazzjoni hemm bżonn li tīgi ppruvata kawża ġusta;
4. Dina l-kawża ġusta għandha tkun tikkonsisti f'impediment legħittimu;
5. L-impediment, biex ikun legħittimu, għandu jkun indipendent mill-volonta' tal-kontumaċi;
6. L-iżball mhux impediment legħittimu jekk ma jkunx żball invincibili ghaliex jekk ikun vinċibili, allura jiġi ekwiparat għall-kolpa;
7. Dan l-impediment legħittimu jista' jkun, kif intqal *una necessita' impellente di chiamata ad altri doveri imprescindibili*;

8. L-impossibilita' li wiehed jidher għas-subizzjoni jew almenu d-diffikulta' gravi, biex tista' tikkostitwixxi impediment legittimu għandha tkun fiżika u eċċezzjonalment biss tista' tkun morali."

Illi skont iċ-Ċertifikat tan-notifika mibghut mill-Aġenzija Ingliza (Dok. "AS 1" - *a fol.* 54) jirriżulta li n-notifika saret fl-24 ta' Lulju 2020. Da parte tagħha, fl-affidavit tagħha (*a fol. 316 et seq.*) l-Avukat Kristy Wright tgħid li hija saret konxja ta' dawn il-proċeduri fis-26 ta' Mejju 2021 meta rċeviet kopja tal-affidavits li gew ipprezentati fil-kawża odjerna.

Illi l-Qorti tat-ħafna ġsieb lil dawn iċ-ċirkostanzi u l-impatt li l-pandemija tal-Covid-19 seta' kellu fuq il-proċess iż-żda, minkejja li hija simpatetika mas-soċjeta' konvenuta, il-Qorti hija pprezentata b'Ċertifikat uffiċjali minn Aġenzija Ingliza fejn jingħad li n-notifika saret, liema Ċertifikat il-Qorti ma tistax tinjorah. Minbarra dan, mill-istess affidavit ta' Wright jirriżulta li ż-żmien li fih saret in-notifika kien żmien meta r-restrizzjonijiet imposti mill-Gvern Ingliż kienu ilhom diġa' xahrejn li ġew imnaqqsa u jidher ukoll li fix-xahar ta' Lulju 2020 dawn komplew jitnaqqsu. Minkejja dan, is-soċjeta' konvenuta kienet baqgħet topera bil-mod li kienet qed topera b'għażla tagħha - għalkemm tgħid li kienet qed topera b'dan il-mod fuq suggeriment tal-Gvern Ingliż!

Illi rinfacċċjata b'dan kollu u meħud in konsiderazzjoni dak li ngħad fis-sentenza fl-ismijiet **Joseph Naudi Montalto noe vs. Emmanuel Xuereb** hawn fuq kwotata, il-Qorti hija tal-fehma li s-sitwazzjoni li giet imressqa mis-soċjeta' konvenuta ma tikkwalifikax bħala impediment legittimu li huwa indipendenti mir-rieda tal-istess soċjeta' konvenuta minħabba li, jekk ġara, dan seħħ mhux għax fl-Lulju 2020 kien għad hemm xi obbligu legali impost mill-Gvern Ingliż, iż-żda minħabba li s-soċjeta' konvenuta b'għażla tagħha baqgħet topera bl-istess mod bħal meta kienet għadha fil-lockdown. Il-Qorti tista' tieqaf hawn pero' żżid tgħid li lanqas ġie ppruvat l-fatt li kien suggerit mill-Gvern Ingliż li n-nies kellhom jibqgħu jaħdmu mid-dar u dan il-Qorti tħidu minħabba li ma seħħx lis-

soċjeta' konvenuta li tippreżenta imqar xi dokumentazzjoni li jipprova dan.

Anomalija Legali Riżultanti Mir-Rekwiziti Legali Maltin Fl-Ambitu Tan-Notifikasi:

Illi permezz ta' dan l-argument is-soċjeta' konvenuta tilmenta li r-rekwiziti legali stabbiliti f'Artikolu 187(4) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta ma ġewx rispettati u dana minħabba li n-notifika in kwistjoni ma saritx f'idejn rappreżentant tas-soċjeta' konvenuta. Qabel il-Qorti tagħmel il-konsiderazzjonijiet tagħha f'dan ir-rigward, il-Qorti tirreferi għal dak li ngħad aktar 'il fuq fir-rigward tal-mertu tal-kontestazzjoni tan-notifika u tapplikah f'dan ir-rigward ukoll. Minkejja dan, anke f'din iċ-ċirkostanza, il-Qorti xorta sejra tistħarreg l-ilment hekk kif imressaq mis-soċjeta' konvenuta.

Illi fir-Rikors tagħha (preċiżament pagna 12 isfel tar-Rikors li jinsab *a fol. 302 et seq.*), is-soċjeta' konvenuta tgħid hekk:

“Illi filwaqt li s-soċjeta' konvenuta tapprezza li l-Artikolu 7(1) tar-Regolament KE 1393/2007 tippermetti ghall-finijiet ta' effiċjenza li Aġenzija li Tirċievi tista' tinnotifika skond il-ligi domestika tagħha, certament ma kienx l-iskop ta' dan ir-Regolament li jikkreja sitwazzjoni fejn dik in-notifika tista' tippregħudika lill-parti f'dan is-sens!”

Illi l-Qorti tgħid mal-ewwel li ma taqbilx mar-ragunament tas-soċjeta' konvenuta b'dana illi l-Qorti ma tarax li hemm l-anomalija li s-soċjeta' konvenuta tgħid li hemm u l-Qorti tgħid dan minħabba li kull Regolament tal-Unjoni Ewropea huwa parti mil-ligi Maltija u għandu effett dirett u konsegwentement huwa direttament applikabbi mingħajr il-bżonn ta' traspożizzjoni b'dan illi notifika valida *ai termini* tar-Regolament (UE) Numru 1393/2007 ma jwassal għal ebda anomalija. Dan jirriżulta b'mod ċar minn dak li jgħid l-istess Artikolu 7 tar-Regolament imsemmi b'mod partikolari fejn jgħid hekk:

“L-aġenċija li tirċievi għandha tinnotifika d-dokument hi stess jew tqabba lil min jinnotifikah.”

Illi għalhekk in-notifika kellha ssir skont ma tipprovd i-l-ligi Ingliza u mhux skont ma jipprovd Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta’ Malta. Di fatti, il-legislatur Malti, proprju sabiex jevita ċirkostanzi fejn ikun hemm konfliett bejn il-ligi Maltija u dik Ewropea stabbilixxa li f’każ ta’ konfliett sa fejn il-ligi Maltija hija nkompatibbli mal-obbligazzjonijiet ta’ Malta taħt it-Trattat jew li tidderoga minn xi dritt mogħti mil-ligi Ewropea, il-ligi Maltija ma jkollhiex effett. Dan jirriżulta minn Artikolu 3(2) tal-Att dwar l-Unjoni Ewropea (Kapitolu 460 tal-Ligijiet ta’ Malta) li jiċċabbilixxi s-segwenti:

“Kull dispożizzjoni ta’ ligi li mid-data msemmija [mill-1 ta’ Mejju 2004] tkun inkompatibbli mal-obbligazzjonijiet ta’ Malta taħt it-Trattat jew li tidderoga minn xi dritt mogħti lil xi persuna bit-Trattat jew taħtu għandha, safejn dik il-ligi tkun inkompatibbli ma’ dawk l-obbligazzjonijiet jew safejn tkun tidderoga minn dawk id-drittijiet, tkun bla effett u ma tkunx tista’ tīgħi infurzata”.

Illi għaldaqstant, anke b’applikazzjoni ta’ dan l-artikolu, għaladbarba persuna tingħata d-dritt twettaq notifika *ai termini* tar-Regolament (UE) Numru 1393/2007 kull ligi lokali li tkun ta’ xkiel għal dan id-dritt ma tkunx tista’ tīgħi nfurzata.

Illi b’konsegwenza ta’ dawn ir-ragunamenti sa fejn il-ġustifikazzjoni għal kontumaċċja hija msejsa fuq l-argumenti hawn hawn fuq imsemmija, din ser tīgħi miċħuda wkoll.

Decide

Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta’ u tiddeċiedi billi tiċħad it-talbiet kollha tas-soċjeta’ konvenuta Access UK Limited hekk kif kontenuti fir-Rikors tagħha ppreżzentat fit-2 ta’ Marzu 2022 (*a fol. 302 et seq.*).

Bl-ispejjeż ta' din l-istanza jithallsu kollha kemm huma mis-soċjeta' konvenuta Access UK Limited.

**Onor. Dr. Neville Camilleri
Imħallef**

**Alexia Attard
Deputat Registratur**